

ALŪKSNES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģistrācijas numurs 90000018622

Dārza iela 11, Alūksne, Alūksnes novads, LV – 4301, tālruni: 64381496, 29453047, e-pasts: dome@aluksne.lv,
www.aluksne.lv

A/S “SEB banka”, kods UNLALV2X, konts Nr.LV58UNLA0025004130335

Alūksnē

2025. gada 27. novembrī

sēdes protokols Nr. 19, 23. p.

LĒMUMS Nr. 339

Par tiešo līdzdalību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Alūksnes slimnīca”

Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 9. punkts noteic, ka domes kompetencē ir likumā noteiktajā kārtībā izveidot, reorganizēt un likvidēt pašvaldības kapitālsabiedrības un nodibinājumus, kā arī lemt par dalību kapitālsabiedrībās, biedrībās un nodibinājumos.

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – Kapitālsabiedrību pārvaldības likums) 4. panta pirmā daļa noteic, ka publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. pantam.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti VPIL 88. panta pirmajā daļā, kuriem pastāvot (jāistenojas vismaz vienam), publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7. panta pirmā daļa noteic, ka publiskai personai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību šā likuma 4.panta nosacījumiem

Ar Alūksnes novada pašvaldības domes 2020. gada 26. novembra lēmumu Nr. 299 “Par tiešo līdzdalību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Alūksnes slimnīca”” atzīts, ka SIA “Alūksnes slimnīca” darbība atbilst Kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem, saglabāta Alūksnes novada pašvaldības tiešā līdzdalība SIA “Alūksnes slimnīca”, nosakot vispārējo stratēģisko mērķi - kvalitatīvas veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšana Alūksnes novada administratīvajā teritorijā.

Atbilstoši VPIL 88. panta otrajai daļai, kas noteic, ka publiska persona, veicot izvērtējumu, konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošo normatīvo aktu prasības, Alūksnes novada pašvaldībā saņemti viedokļi no

biedrības “Latvijas slimnīcu biedrība” un biedrības “Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera” (turpmāk – LTRK), un atzinums no Konkurences padomes.

Biedrība “Latvijas slimnīcu biedrība” iesaka saglabāt pašvaldības līdzdalību SIA “Alūksnes slimnīca”, jo tā ir vienīgā slimnīca novadā, kas nodrošina iedzīvotājiem daudzprofilu diennakts neatliekamo un stacionāro medicīnisko palīdzību. Savukārt LTRK aicina pašvaldību, lemjot par tās līdzdalības saglabāšanu SIA “Alūksnes slimnīca”, ņemt vērā LTRK pamatnostādnes brīvas un godīgas konkurences nodrošināšanai, LTRK sistemātiskos secinājumus par publisku personu līdzdalību kapitālsabiedrībās, kas darbojas veselības aprūpes nozarē, kā arī Konkurences padomes apkopojumu. Tāpat LTRK aicina pašvaldību regulāri veikt sarunas ar privātā kapitāla uzņēmējiem par to interesi nodrošināt kapitālsabiedrības sniegtos pakalpojumus. LTRK ir norādījusi, ka publiskās kapitālsabiedrības veselības aprūpē gūst papildu labumus no valsts, pašvaldības budžeta un ES fondiem, kas veido negodīgu konkurenci. Jebkurš neatgriežams atbalsts, kas novirzīts infrastruktūras uzlabošanai, uzturēšanai un iekārtu iegādei, LTRK ieskatā rada negodīgu konkurenci. Tādēļ ir ļoti svarīgi, lai iznomātājs nomas maksā iekļautu visas ar objekta pārvaldīšanu saistītās izmaksas, ieskaitot objekta nolietojumu.

Konkurences padome 03.11.2025. sniegtajā atzinumā norādījusi, ka 12.11.2020. atzinumā izdarītie secinājumi ir aktuāli un saglabā savu juridisko spēku arī uz šī atzinuma sniegšanas brīdi, tādēļ plašāku izvērtējumu nesniegs. Konkurences padome pievienojas iepriekš jau izdarītajam secinājumam, ka no valsts budžeta līdzekļiem apmaksāto pakalpojumu sniegšana sistemātiski veido veselības aprūpes (kopējo) pieejamību un šādā situācijā kapitālsabiedrības darbības veids pirmšķietami varētu tikt vērtēts kā atbilstošs VPIL 88. panta pirmās daļas nosacījumiem.

Konkurences padomes ieskatā valsts un pašvaldības ārstniecības iestādēm maksas pakalpojumu cenu veidošanā ir nepieciešams atturēties no jebkādu darbību veikšanas, kas var negatīvi ietekmēt godīgu konkurenci, jo īpaši ekonomiski nepamatotu zemu cenu noteikšanas. Konkurences padome aicina pašvaldību sekot līdzi, lai kapitālsabiedrības sniegtie maksas pakalpojumi būtu noteikti par tirgū atbilstošām cenām. Turpinot sniegt maksas ambulatoros pakalpojumus, Konkurences padome aicina kapitālsabiedrību regulāri veikt konkurences neitralitātes risku novērtējumu, ar kura palīdzību publiskai personai ir iespējams ne tikai identificēt iespējamās konkurences neitralitātes pārkāpumu riskus, bet arī tos novērst. Savukārt pašvaldība tiek aicināta savas kompetences ietvarā detalizētāk izvērtēt visu kapitālsabiedrības sniegto veselības aprūpes maksas pakalpojumu (katra veida) atbilstību VPIL 88. panta nosacījumiem. Tāpat tiek norādīts, ka būtu rūpīgi vērtējama tādu pakalpojumu sniegšanas pārtraukšana, kuru sniegšanai tirgū nav konstatējama tirgus nepilnība VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punkta izpratnē. Konkurences padome aicina pašvaldību un kapitālsabiedrību patstāvīgi, ik pēc kāda laika veikt konkurences neitralitātes risku novērtējumu, konsultējoties ar komersantu pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, tādējādi novērtējumā gūstot vispilnīgāko un visaptverošāko informāciju.

Konkurences padome atbalsta un aicina turpināt kapitālsabiedrības praksi nodot tās telpas iznomāšanā privātajiem medicīnas pakalpojumu sniedzējiem, tādējādi ne tikai pilnveidojot konkrētu medicīnas pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, bet arī veicinot privāto tirgus dalībnieku darbību un attīstību konkrētajā tirgū. Vienlaikus Konkurences padome aicina telpas iznomāt citiem tirgus dalībniekiem, arī situācijā, ja tie vēlas sniegt tos pašus pakalpojumus, kurus sniedz kapitālsabiedrība.

SIA “Alūksnes slimnīca” Alūksnes novada pašvaldībai pieder 1206637 kapitāla daļu jeb 81,91886% un Smiltenes novada pašvaldībai – 266329 kapitāla daļu jeb 18,08114 %.

SIA “Alūksnes slimnīca” pamatdarbība ir slimnīcu darbība (86.10, NACE, versija 2.1).

SIA “Alūksnes slimnīca” ir lokāla, neatliekamā daudzprofilu II līmeņa slimnīca, kas prioritāri sniedz neatliekamo medicīnisko palīdzību 24/7 (diennakts režīmā). Sabiedrība sniedz

neatliekamo ambulatoro un stacionāro palīdzību Alūksnes, Smiltenes, Gulbenes, Balvu un citu novadu iedzīvotājiem, kā arī Nacionālo Bruņoto spēku un NATO kontingenta karavīriem.

Atbilstoši Pašvaldību likuma 4. panta pirmās 6. punktam, viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir gādāt par iedzīvotāju veselību – īstenot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus un organizēt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību. Ņemot vērā SIA “Alūksnes slimnīca” pieredzi un resursus, pašvaldības autonomās funkcijas nodrošināšana caur SIA “Alūksnes slimnīca” ir efektīvākais veids kā to nodrošināt. Sabiedrības sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem vairāk ir sociāls, nevis komerciāls raksturs, jo Sabiedrības galvenā misija ir sniegt kvalitatīvus un pieejamus medicīniskos pakalpojumus saviem iedzīvotājiem. Kaut arī daļu no Sabiedrības sniegtajiem pakalpojumiem piedāvā privātie komersanti, tik un tā ir novērojama tirgus nepilnība, jo uz pakalpojumu saņemšanu ir gara gaidīšanas rinda, savukārt Sabiedrība šos pakalpojumus sniedz vienuviet.

Kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7. panta otrā daļa noteic, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmēj institūcija. Lēmumā ietver vērtējumu attiecībā uz atbilstību šā likuma 4. panta nosacījumiem un vispārējo stratēģisko mērķi.

Kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 1. panta pirmās daļas 18. punkts noteic, ka kapitālsabiedrības vispārējie stratēģiskie mērķi ir publiskas personas augstākās lēmēj institūcijas noteikti kapitālsabiedrības mērķi, kurus publiska persona vēlas sasniegt ar līdzdalību kapitālsabiedrībā un kuri izriet no tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem.

Alūksnes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2012.-2030.gadam, kas apstiprināta ar Alūksnes novada pašvaldības domes 25.10.2012. lēmumu Nr. 351 (prot.18, 19.p.), kā viens no Alūksnes novada attīstības stratēģiskajiem mērķiem ir izglītoti, radoši, veseli un materiāli nodrošināti iedzīvotāji. Lai šo mērķi sasniegtu pašvaldība definējusi šādus uzdevumus - nodrošināt pamatvajadzībām atbilstošu sociālo palīdzību vai sociālos pakalpojumus un veselības aprūpes pieejamības daudzveidību; saglabāt Alūksnes daudzprofilu slimnīcu, atbalstīt rehabilitācijas centra izveidi. Ņemot vērā iepriekš minēto, Sabiedrības vispārējo stratēģisko mērķi varētu definēt šādi – nodrošināt veselības aprūpes pieejamību pašvaldības administratīvajā teritorijā, sniedzot un attīstot kvalitatīvus, efektīvus, iedzīvotājiem pieejamus veselības aprūpes pakalpojumus.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, secināms, ka pašvaldības līdzdalības saglabāšana SIA “Alūksnes slimnīca” ir pamatota un tā atbilst Kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem, tādējādi ir atbalstāma arī turpmāka pašvaldības līdzdalība SIA “Alūksnes slimnīca”.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 9. punktu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta pirmo daļu, 7. panta pirmo un otro daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmo un otro daļu,

1. Saglabāt Alūksnes novada pašvaldības tiešo līdzdalību SIA “Alūksnes slimnīca”, reģistrācijas Nr. 40003252612;
2. atzīt, ka SIA “Alūksnes slimnīca” darbība atbilst Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem;
3. noteikt, ka SIA “Alūksnes slimnīca” vispārējais stratēģiskais mērķis ir nodrošināt veselības aprūpes pieejamību pašvaldības administratīvajā teritorijā, sniedzot un attīstot kvalitatīvus, efektīvus, iedzīvotājiem pieejamus veselības aprūpes pakalpojumus;

4. vārst SIA "Alūksnes slimnīca" valdes uzmanību uz nepieciešamību veikt regulāru ietekmes uz konkurenci izvērtējumu attiecībā uz maksas ambulatorajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, ko sniedz arī privātie tirgus dalībnieki.

Domes priekšsēdētājs

Dz. ADLERS